

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia hiszpańska na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.160.2023.2.JP.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 825/2023 z dnia 18 września 2023 r. dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia hiszpańska na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym i wydaje opinię pozytywną

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia hiszpańska na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 825/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 18 września 2023 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Wiedza dotycząca systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim związana z komunikowaniem się w języku obcym identyfikowana jest z teoretycznie podbudowanymi kompetencjami w dyscyplinie naukowej językoznawstwo.

Na kierunku błędnie identyfikuje się wiedzę powiązaną z rozwijaniem biegłości językowej z zaawansowaną wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, co dobrze ilustruje efekt FH_WG03 „W zaawansowanym stopniu (na poziomie co najmniej B2) zna i rozumie gramatykę oraz leksykę wybranego dodatkowego języka obcego”, który nie odnosi się do wiedzy strukturalnej, łączącej fakty, zależności i wyjaśniające je teorie. Zawarta w nim wzmianka o poziomie ESOKJ, odnoszącym się do biegłości językowej, świadczy o zrównaniu wiedzy strukturalnej, charakterystycznej dla dyscypliny naukowej językoznawstwo, z wiedzą, niezbędną do osiągnięcia kompetencji komunikacyjnej w języku obcym.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż „zmieniła treść wskazanego efektu uczenia się, tak aby efekt ten odzwierciedlał także inne, poza samą ogólną

kompetencją posługiwania się językiem, aspekty wiedzy – w szczególności kulturoznawczej, wiążącej się z kształceniem w zakresie danego języka”. Wnioskodawca zwraca także uwagę na to, że „wiedza o strukturze gramatycznej języka i leksykalnej dodatkowego języka obcego – nawet jeśli nie jest wiedzą stricte językoznawczą w sensie teorii językoznawczych, to jest przez studenta filologii obcej nabywana w stopniu daleko bardziej zaawansowanym niż np. na kursach językowych, także z uwagi na to, że ogólna samoświadomość lingwistyczna studentów filologii jest wyższa i nauka dodatkowego języka uruchamia transfer z innych już opanowanych lub opanowywanych języków. Często także na takich zajęciach poruszane są zagadnienia kontrastywne pomiędzy poznawanymi językami”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia odniosła się do całości zarzutu i przedstawiła skuteczne działania naprawcze, co potwierdza analiza załączonej dokumentacji. W Załączniku nr 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy znajduje się katalog efektów uczenia się, zawierający także zmodyfikowany efekt FH_WG03: „W zaawansowanym stopniu zna i rozumie gramatykę oraz leksykę wybranego dodatkowego języka obcego, posiada wiedzę na temat realioznawczych elementów kultury kraju/-ów obszaru dodatkowego języka obcego; rozumie możliwości wykorzystania tej wiedzy w praktyce zawodowej”. Program studiów na kierunku filologia hiszpańska, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny został zatwierdzony uchwałą nr 10 /06/10/2023 Senatu Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie z dnia 6 października 2023 r.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

2. Niewłaściwie formułowane efekty uczenia się dla zajęć.

Założone dla zajęć szczegółowe efekty uczenia się powiązane są często z kilkoma ogólnymi założonymi dla kierunku efektami uczenia się, co prowadzi do jeszcze większego ich uogólnienia, pomijania części kompetencji przewidzianej w ogólnych efektach uczenia się i utrudnia stworzenie skutecznego systemu weryfikacji efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż przychyłając się do zarzutu zdecydowała się zmodyfikować efekty uczenia się przypisane do zajęć uwzględnione w sylabusach oraz dopasowane do nich właściwych sygnatur kierunkowych efektów uczenia się. Dzięki temu zabiegowi, każdy efekt uczenia się zdefiniowany dla zajęć został przyporządkowany do jednego (a nie kilku – jak to było wcześniej) efektu kierunkowego. Wszystkie poczynione zmiany zostały przedstawione w Załączniku 9 do przedmiotowego wniosku zawierającego zestaw wszystkich sylabusów zajęć przewidzianych w programie studiów.

Stanowisko Prezydium PKA

W Załączniku nr 9 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła skorygowane sylabusy. Z ich analizy wynika, że przeprowadzone działania naprawcze są kompleksowe i skuteczne, a tym samym niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

3. Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się w dyscyplinach nauki o kulturze i religii oraz literaturoznawstwo.

Treści programowe nie w pełni umożliwiają osiągnięcie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w zakresie nauk o kulturze i religii i literaturoznawstwa, m.in. „Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu literatury hiszpańskojęzycznej oraz zna możliwości jej praktycznego wykorzystania w działalności zawodowej filologa hiszpańskiego” i „W zaawansowanym stopniu zna i rozumie współczesną problematykę międzykulturowości oraz problematykę społeczno-kulturową krajów hiszpańskiego obszaru językowego oraz jej oddziaływanie międzynarodowe”. Treści programowe zajęć *wprowadzenie do literaturoznawstwa oraz literatura hiszpańskiego obszaru językowego* zostały w sposób bardzo szeroki, co nie przekłada się na pozyskanie wiedzy w stopniu zaawansowanym na temat wybranych dzieł i zjawisk literackich, ani umiejętności pozwalających na aktywny odbiór literatury i kultury, które sprzyjałyby ich praktycznemu zastosowaniu w pracy zawodowej. Program *wprowadzenia do literaturoznawstwa* przewiduje 1 godzinę na „analizę literaturoznawczą wybranych utworów z zakresu literatur hiszpańskiego kręgu językowego”. Powyższe uwagi dotyczą także zajęć w dyscyplinie nauki o kulturze i religii – *elementy kulturoznawstwa iberyjskiego* oraz *elementy kulturoznawstwa iberoamerykańskiego*, w obu wypadkach treści programowe obejmują pełny przekrój historyczny, podczas gdy przypisany do obu zajęć i zacytowany wyżej efekt precyzuje zakres w odniesieniu do szeroko rozumianej współczesności w kontekście międzykulturowym. Zajęcia *podstawy komunikacji międzykulturowej* zostały błędnie przypisane dyscyplinie nauki o kulturze i religii, wypełniają bowiem wymóg związany z obowiązkiem zapewnienia na studiach przyporządkowanych do dyscyplin humanistycznych zajęć z zakresu nauk społecznych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż zmodyfikowała program studiów „poprzez wprowadzenie dodatkowych godzin zajęć *kulturoznawstwo* – w formie zajęć warsztatowych (30 godz. na studiach stacjonarnych i 16 godz. na niestacjonarnych) zawierających treści, które w bardziej adekwatnym stopniu pozwalają na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych dyscyplinie nauki o kulturze i religii („FH_WG07”). Ponadto, w programie studiów dodano dodatkowy semestr (30 godz. na studiach stacjonarnych i 16 godz. na niestacjonarnych) zajęć *literatura hiszpańskiego obszaru językowego* – w formie warsztatu – co zapewnia możliwość pełniejszego osiągnięcia kierunkowego efektu uczenia się przypisanego do dyscypliny literaturoznawstwo („FH_WG06”). Obydwa zajęcia zostały zaprojektowane w formie zajęć praktycznych, tak aby dodatkowo zapewnić studentom możliwość aplikacji wiedzy w kontekstach odpowiadających zawodom, do których przygotowuje wnioskowany kierunek studiów. W odniesieniu do zakwestionowanego przypisania zajęć *podstawy komunikacji międzykulturowej*, Wnioskodawca stwierdza, iż „problematykę komunikacji międzykulturowej można – całkowicie arbitralnie – zaklasyfikować albo do nauk o kulturze i religii, albo do nauk o komunikacji społecznej i mediach. Uczelnia uważa, że w przypadku kształcenia filologicznego jest w pełni uprawnione zaklasyfikowanie tej problematyki do dyscypliny n. o kulturze i religii – jako jednej z trzech fundamentalnych składowych każdej filologii, z których każda mieści się w dziedzinie

nauk humanistycznych. Uczelnia zwróciła uwagę, że dyscyplina nauki o komunikacji i mediach mieści się w innej dziedzinie (nauki społeczne) i włączenie tej dyscypliny do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek studiów tylko dlatego, że chcemy do tej dyscypliny przypisać efekty z jednych zajęć byłoby nieuzasadnione. [...]. Niezależnie od powyższego, zdecydowano się jednak nie wykazywać w programie studiów, iż zajęcia *podstawy komunikacji międzykulturowej* spełniają wymóg zajęć z nauk społecznych i Uczelnia traktuje te zajęcia jednoznacznie jako przypisany do efektów uczenia się z dyscypliny nauki o kulturze i religii.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia odniosła się do całości zarzutu i wprowadziła skuteczne działania naprawcze, o czym świadczy dokumentacja załączona do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (Załączniki nr 1 oraz nr 9).

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. Wymiar zajęć z zakresu literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii nie umożliwia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Zajęcia dedykowane literaturoznawstwu obejmują jedynie 60 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i 7 ECTS. Zaplanowany czas na zajęcia w tej dyscyplinie nie uwzględnia geograficznego zasięgu języka hiszpańskiego obejmującego Amerykę Południową, Północną, Europę z ważnymi dla literatury światowej dziełami. Część efektów uczenia się powiązanych z zakresu literaturoznawstw przypisano do wybranych zajęć z bloku *praktycznej nauki języka hiszpańskiego*, realizowane w tych ramach treści nie rekompensują tego braku. Analogiczna sytuacja dotyczy zajęć przyporządkowanych do nauk o kulturze i religii.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż „w ramach zajęć *literatura hiszpańskiego obszaru językowego* uwzględniono 9 godz. z 30 godz. na bloki tematyczne *literatura hiszpańskiego obszaru językowego XX w. literatura współczesna* (6 godz.) oraz *możliwości praktycznego wykorzystania wytworów literatury hiszpańskojęzycznej w różnych obszarach pracy zawodowej filologa*. (3 godz.)”. Wnioskodawca wyjaśnia dalej, iż „bloki te nie zostały specjalnie uszczegółowione z racji, iż intencją Uczelni było danie swobody wykładowcy wpływania na ostateczny kształt zajęć. Niemniej Uczelnia zdecydowała się dodać w ramach semestru V zajęcia *literatura hiszpańskiego obszaru językowego* (II) w większym stopniu koncentrujące się na wskazanych obszarach geograficznych zasięgu języka hiszpańskiego zachowując i uwzględniając jednocześnie elementy praktycznego nauczania”. W odniesieniu do zarzutu dotyczącego niewłaściwego wymiaru zajęć z zakresu nauki o kulturze i religii, Uczelnia wskazuje, iż „do wspomnianej dyscypliny zostały przypisane efekty uczenia się uwzględnione w trakcie zajęć m. in.: *podstawy komunikacji międzykulturowej; elementy kulturoznawstwa iberyjskiego/elementy kulturoznawstwa iberoamerykańskiego (DW); kulturoznawstwo; oraz praktyczna nauka języka hiszpańskiego*. Łącznie tylko wymienione powyżej zajęcia obejmują wymiar kilkuset godzin, którym przypisano 24 punkty ECTS. Wymiar ten nie uwzględnia jednak wszystkich zajęć, których efekty uczenia się przypisano do wskazanej dyscypliny.

Uchwała nr 1039/2023
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 listopada 2023 r.

Przychylając się jednak częściowo do zastrzeżeń dodano w ramach semestru III do zajęć *kulturoznawstwo* realizowanych w formie 30 godz. wykładu na studiach stacjonarnych kolejne 30 godz. zajęć realizowanych w formie warsztatu. Jednocześnie zwiększono wymiar punktów ECTS przeznaczonych na ten przedmiot do 3 pkt ECTS. Zajęcia sprofilowano pod kątem wiedzy i praktycznych umiejętności związanej z kulturoznawstwem obszaru hiszpańskojęzycznego.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia odniosła się do całości zarzutu i wprowadziła skuteczne działania naprawcze, o czym świadczy dokumentacja załączona do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Uczelnia przedstawiła także swoje stanowisko na temat konieczności uwzględnienia w programie wnioskowanych studiów, różnic pomiędzy profilem praktycznym a ogólnoakademickim. Argumenty te są przekonujące.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

5. Nie wszystkie punkty ECTS przypisane w programie studiów do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne służą osiągnięciu tego celu.

Formalnie program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym przepisano 110,5 punktu ECTS. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone zajęcia m.in. z *praktycznej nauki języka hiszpańskiego* i *dodatkowy (drugi) język obcy*. W przypadku *praktycznej nauki języka hiszpańskiego* efekty uczenia się i treści programowe wykraczają poza kształtowanie ogólnych umiejętności językowych i obejmują elementy glottodydaktyki i translatoryki, a w przypadku *drugiego języka* obejmują terminologię właściwą dla biznesu i turystyki. Przeznaczony na realizację tej problematyki czas stanowi do 10 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w trzydziestogodzinnym ich wymiarze, co nie pozwala na włączenie tych zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w liczbie wszystkich przypisanych do nich punktów ECTS. Jednocześnie wskazywana dla tych zajęć literatura nie odnosi się do kształtowania kompetencji glottodydaktycznych, translatorycznych czy biznesowych. Warunki zaliczenia nie uwzględniają praktycznego profilu studiów zakładając np. 70% udział egzaminu ustnego czy 50% udział kolokwium w ogólnej ocenie na zakończenie zajęć i nie przewidują wydzielonego komponentu związanego z wykonywaniem przez studentów czynności zawodowych lektora, tłumacza czy przewodnika turystycznego.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż w przesłanym w dniu 4 kwietnia 2023 r. wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia hiszpańska zajęcia te nie były i nie są nadal uwzględniane jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Informacja taka jest sprzeczna z treścią ankiet uwzględnionych we wniosku przedmiotowym (pkt 5.1 Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć oraz planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć); programem studiów (Załącznik 1 do przedmiotowego wniosku) oraz harmonogramem realizacji programu studiów (Załącznik 2 do przedmiotowego wniosku). W związku z powyższym Uczelnia zwraca się z prośbą o uznanie zarzutu w tym zakresie za bezprzedmiotowy.

Odnosząc się do zarzutu, iż w grupie zajęć *praktyczna nauka języka hiszpańskiego* tylko część godzin spełnia postulat „praktyczności” tych zajęć, Uczelnia postanowiła zmodyfikować wymiar pkt ECTS przypisywanych do puli pkt ECTS kształtujących umiejętności praktyczne proporcjonalnie do rzeczywistego nakładu godzinowego przeznaczonych na realizację jednostek tematycznych, które w opinii Uczelni kształcą umiejętności praktyczne”. Uczelnia przedstawiła szczegółowe wyliczenie w formie tabeli i w podsumowaniu stwierdza, iż „ostateczna liczba punktów ECTS za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w całym toku studiów wynosi 92,5 pkt ECTS (51.4%)”.

W odniesieniu do zarzutu, iż warunki zaliczenia zajęć *praktyczna nauka języka hiszpańskiego* oraz dodatkowy język obcy nie uwzględniają praktycznego profilu studiów zakładając np. 70% udziału egzaminu ustnego czy 50% udziału kolokwium, Uczelnia stwierdza, iż teza ta nie odzwierciedla stanu faktycznego. W ramach zajęć bloku zajęć PNJH uwzględniono pięć komponentów dla których waga kolokwium co do zasady rozkłada się następująco: leksyka i czytanie – 40%; gramatyka praktyczna – 50%; konwersacje – 65%; pisanie i stylistyka – 40%; sprawności zintegrowane – 60% (w ramach poszczególnych semestrów mogą występować nieznaczne różnice w zależności od potrzeb wynikających z realizowanych treści). W przypadku zajęć, w których szczególną wagę przywiązuje się do języka mówionego (konwersacje oraz sprawności zintegrowane) kolokwium naturalnie przybiera formę ustną. Nawet jeśli przyjąć opinię, iż kolokwia nie mogą weryfikować umiejętności praktycznych, z czym Uczelnia się całkowicie nie zgadza, to należy stwierdzić, iż w przedstawionej opinii zespołu ekspertów tendencyjnie pomija się fakt, iż waga pozostałych warunków zaliczenia uwzględnia aż 50% zadań stricte praktycznych wynikających bezpośrednio z treści wpisanych do sylabusu.

Żadne z powyżej wymienionych zajęć nie uwzględnia egzaminu ustnego jako metody weryfikacji. Jeśli uznać, iż wskazany zarzut dotyczy wszystkich zajęć, których punkty ECTS przypisane są do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne to z listy wszystkich takich zajęć można wskazać wyłącznie zajęcia *podstawy marketingu i marketing w branży usług turystycznych*. W przypadku tych zajęć warunkiem zaliczenia wykładu jest egzamin ustny, któremu przypisano wagę 100%, niemniej trzeba jednocześnie wskazać, iż zajęcia te są realizowane również w formie ćwiczeń, które zakładają praktyczne metody weryfikacji wiedzy. Tym samym, iż żadne z zajęć praktycznych nie uwzględnia w warunkach zaliczenia egzaminu ustnego, któremu przypisano by wagę 70%.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego literatury uwzględnionej w bloku zajęć *praktyczna nauka języka hiszpańskiego*, Uczelnia w pełni zgadzając się z istotą zarzutu dokonała modyfikacji sylabusów i uzupełniła brakującą literaturę”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia odniosła się do całości zarzutu, przedstawiła szczegółowe wyjaśnienia i wprowadziła skuteczne działania naprawcze, o czym świadczy dokumentacja załączona do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

6. Miejsca odbywania praktyk zawodowych nie odpowiadają koncepcji kształcenia. Koncepcja kształcenia nie przewiduje przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, choć na kierunku studenci uzyskują przygotowanie glottodydaktyczne umożliwiające im

podjęcie pracy w szkołach językowych lub w ramach własnej działalności biznesowej. Jednak wśród miejsc, w których mogą odbywać się praktyki zawodowe obok takich szkół zostały wymienione szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, a na kierunku nie jest realizowany standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela w tych szkołach.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podniosła, iż „w ramach Załącznika 7 do przedmiotowego wniosku (Kopie porozumień z pracodawcami albo deklaracji pracodawców w sprawie przyjęcia określonej liczby studentów na praktyki) przedstawiła deklaracje od łącznie 25 podmiotów, które zadeklarowały łącznie przyjęcie w skali roku 302 studentów na praktyki zawodowe. Wspomniane szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe zadeklarowały jedynie zapewnienie 42 miejsc praktyk zawodowych, co stanowi niespełna 14% łącznej liczby pozyskanych przez Uczelnię miejsc praktyk. Nawet zakładając usunięcie z załączonej listy błędnych podmiotów, Uczelnia zapewniła łącznie 248 miejsc praktyk zawodowych co znacząco przewyższa zakładaną we wniosku liczbę 50 studentów na wnioskowanym kierunku”.

Stanowisko Prezydium PKA

Odpowiedź Uczelni wskazuje na to, że zapewnia ona liczbę miejsc praktyk znacznie przewyższającą zakładane potrzeby studentów wnioskowanego kierunku. Tym samym wyjaśnienie Uczelni niweluje istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

7. W procesie rekrutacji Uczelnia uznaje inne świadectwa niż wyniki egzaminów maturalnych. Oprócz wyników maturalnych uczelnia uznaje także certyfikaty językowe odpowiadające poziomowi A2 ESOKJ, co jest sprzeczne z art. 70 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że zmodyfikowała zawarte we wniosku przedmiotowym zasady dotyczące procedury rekrutacyjnej w zakresie możliwości potwierdzenia stopnia znajomości języka poprzez przedłożenie stosownego certyfikatu, Uczelnia nie będzie uwzględniać innych dokumentów poza świadectwami maturalnymi.

Uczelnia wskazała, iż ze względu na strukturę narodowościową naszych kandydatów na studia, w której prawie połowę stanowią obcokrajowcy, Uczelnia dotychczas dopuszczała możliwość dodatkowej weryfikacji kompetencji językowej poprzez wymóg przedstawienia odpowiedniego certyfikatu językowego. Uczelnia jest zobowiązana do weryfikowania znajomości języka obcego u cudzoziemców starających się o przyjęcie na studia w AEH, z uwagi na taki wymóg dla celów wydawania cudzoziemcom wizy przez ambasady i jednostki konsularne, a w szczególności na obowiązek identyfikowania i zgłaszania przez uczelnię odpowiednim służbom wszelkich podejrzeń lub wszelkich prób wykorzystania procesu rekrutacji do zalegalizowania wjazdu i pobytu w Polsce przez osoby nie mające *de facto* zamiaru studiowania.

Uczelnie kilkakrotnie poruszała już kwestię luki prawnej, w której, z jednej strony uczelnie w myśl polskich przepisów nie są w stanie należycie weryfikować swoich zagranicznych kandydatów, zaś z drugiej strony zgodnie z zarzutami sformułowanymi przez ambasady oraz konsulaty nie czynią tego w stopniu wystarczającym.

Uczelnia zastrzega sobie jednak prawo przeprowadzenia w procesie rekrutacyjnym rozmowy z potencjalnym kandydatem na studia w celu oszacowania wiarygodności przez niego przedstawionych dokumentów.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła szczegółowe wyjaśnienie oraz zadeklarowała wprowadzenie działań naprawczych, co niweluje istotę zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

8. Dla kierunku nie przyjęto specyficznych zasad dyplomowania.

Proces dyplomowania został ustalony dla wszystkich prowadzonych na uczelni kierunków studiów zarządzeniem nr 3/01/2023 Rektora AHE w Warszawie w sprawie przygotowania pracy dyplomowej i warunków organizacji egzaminu dyplomowego. Nie przyjęto spójnych i specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania wskazujących na formę i zakres egzaminu dyplomowego, dyscyplinę lub dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów i nie określono merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa. Cele, efekty uczenia się i treści programowe określone dla *projektu społecznego* mają charakter ogólny i mogą stanowić część opisu dowolnego kierunku studiów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, iż „przedmiotowe zarządzenie jest zarządzeniem ogólnym, regulującym zasady procesu dyplomowania w całej uczelni”. Uczelnia wskazała, iż rozdział Programu studiów zatytułowany „1.5 Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia”, zawiera uszczegółowione opisy elementów „procesu dyplomowania, które są charakterystyczne dla danego kierunku studiów, w tym przypadku dokładnie opisano w nich formę i zakres egzaminu dyplomowego na wnioskowanym kierunku”. Ponadto, program studiów wnioskowanego kierunku w ogóle nie przewiduje przygotowania pracy dyplomowej, na ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wnioskodawca wyjaśnia dalej, iż „ze względu właśnie na profil praktyczny wnioskowanego kierunku studiów zrezygnowano z obowiązku przygotowania pracy dyplomowej na rzecz obowiązku zaplanowania i zrealizowania praktycznego projektu społecznego o tematyce filologicznej – specyficznej dla wybranej przez studenta ścieżki zawodowej i języka danej filologii.

W odniesieniu do koncepcji projektu społecznego wprowadzonego w miejsce pracy dyplomowej, „Uczelnia stoi na stanowisku, iż z uwagi na fakt, iż tematyka projektów społecznych może być niezwykle zróżnicowana, bardziej szczegółowe określenie w sylabusie celów, efektów uczenia się oraz treści programowych, które z jednej strony byłyby specyficzne dla kierunku, z drugiej zaś na tyle szerokie by obejmowały zakres wszystkich możliwych tematów projektów, byłoby zadaniem w praktyce trudnym do zrealizowania.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia wyjaśniła swoją koncepcję projektu społecznego jako odpowiednika tradycyjnej pracy dyplomowej, przy czym, podobnie jak w przypadku tradycyjnych prac dyplomowych, zajęcia pod nazwą *projekt społeczny* kończą się egzaminem dyplomowym. Analiza dokumentacji dołączonej do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (Załącznik nr 9, s. 202–205 oraz 253–255) wskazuje na słuszność zarzutu dotyczącego ogólnikowości opisu. Przedstawione w tym dokumencie sylabusy, określające cele, efekty uczenia się i treści programowe dla zajęć *projekt społeczny* mają charakter ogólny i mogą się odnosić do dowolnego kierunku studiów. Ich doprecyzowanie w stosunku do trzech zakładanych w koncepcji kształcenia ścieżek jest jednym rozwiązaniem. Opracowanie odrębnego sylabusu dla każdego z promotorów jest również powszechnie stosowaną praktyką. Zarzut ogólnikowości pozostaje aktualny w świetle przedstawionej dokumentacji.

Biorąc pod uwagę gotowość Uczelni do wprowadzenia koniecznych zmian sformułowany uprzednio **zarzut można uznać za bezprzedmiotowy**, zalecając jednocześnie uszczegółowienie opisu projektu społecznego w taki sposób, aby odzwierciedlał on potrzeby i możliwości studentów wnioskowanego kierunku oraz merytoryczne przygotowanie kadry prowadzącej te zajęcia, a także umożliwił skuteczną weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Biorąc pod uwagę uznanie sformułowanych uprzednio zarzutów za bezprzedmiotowe, Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 825/2023 z dnia 18 września 2023 r. i wydania opinii pozytywnej.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski